

Абонаментъ:
За година 50 лв
За 6 мес. 30 лв
Един брой 1 лв

Обявления:
Големни 40 лв
Венчални 50 лв
Търговски 1-50 к см.
Приставски 1 л. дума

Седмичен вестникъ за общественъ животъ, наука и информация
Излиза всеки четвъртъкъ
Редактира комитетъ

Д-ръ. В. Продановъ

Популяризиране на медицината.

Здравето, всекиму е известно, е едно от най-необходимите условия за нашето лично щастие, а също и за благосъстояние и благополучието на един народ. Ето защо елементарните медицински познания, които са нужни за поддържането и запазването на здравето, са също един от най-необходимите. За жалост, обаче, те са още съвсем малко разпространени между нашите народни маси, които живеят със своите антихигиенически заблуждения и суеверия.

Добре хора интелигентни, със обширни познания по история, литература, математика, философия и пр. — не познават най-основните начала на хигиената и медицината.

Днес всекиму е известно, че когато се повреди часовника му трябва да го занесе за поправка на при някой шивач или обушар, а при часовникаря.

Мнозина са обаче хората, които още не могат да разберат, че човешкият организъм е много по-сложен от механизма на часовника и че за лекуването му са потребни специални познания и затова, когато заболяят, те отиват най-напред при разни ходжи, баячи, врачове, баби и пр. и най-после, когато е дошло време да търсят по-ва, те търсят лекар.

За да разпръснем това невежество и суеверие на нашия народ, нужно е да сеем между него здравна просвета, да популяризираме основните начала на медицината, особено на хигиената. Медицинската наука учи не само как да се лекуват различните болести, но и как да ги избягваме. Целта на днешната медицина е не толкова да лекува болните, а по-вече да предпазва населението от заболяване. Лекуването на болестите изисква специални познания, които са достояние само на лекарите. Тези специални познания не могат да се популяризират. Но що се отнася до предпазването от болестите и до даване на първа медицинска помощ в нещастни случаи,

Специални съобщения на в-к „Дели-ормански Курьер“ ВЪ ТУРЦИЯ.

Анадолската телеграфна агенция опровергава съобщенията, че в Смирна били избухнали безпорядки.

След разкриването на последните заговори срещу Кемал — паша се счита че всички противодържавни движения в Турция са ликвидирани.

чай — това всеки може и трябва да знае. Популяризирането на медицината трябва да има за цел да разпространява достъпни за народа медицински познания, а да научи хората как да живеят за да избягват болестите и да ги приготвят да разбират и садей твуват на мироприятията, които се вземат за запазване на общественото здраве. Разпространяването на хигиенически познания между публиката става чрез публични беседи, популярни медицински списания съчинения, статии и пр. Най-важното, обаче, е да се въведе хигиената като задължителен предмет във всички първоначални и средни училища, за да могат да се дават на младото поколение верни понятия за здрава, което е нужно за запазване на общественото и частно здраве защото възрастният човек има вече натрупани сформирани познания, той е сраснал със своите припразжени и суеверия и в реду него трудно може да се въведе здравия.

Разбира се, че дължат за популяризирането на медицината са преди всичко и санитарията герсали лекари, фелдшери, акушерки и пр. Много полезни в това отношение могат да бъдат още и учителите, свещениците, офицерите, началниците на групи на трудолюбивите и пр. но за целта самите те трябва да бъдат добре подготвени.

ВОЙНАТА ВЪ КИТАЙ.

След последните известия за победите на Чанг-Со-Лин надъ поддържаната отъ болшевиките „Народна армия“. Сега телеграфите ни носи съвършено противоположни известия. Кантонската армия, състояща се отъ „червени войски“ на несласило поражение на Чанг-Со-Лин и противниките му, взела множество пленници и завладяла няколко града. Далечния Китай е арена на големи събития.

АВАНСЪТЪ ОТЪЪЗЕМА.

Оглушеният отъ Английската държавна банка 400 хиляди фунта стерлинги аванс отъъзема за банката е обложенъ съ 5% лих а и 1% комисиона.

АВТОМОБИЛЪТЪ ВЪ АМЕРИКА

Презъ м. юлий т. г. американските фабрики са произвели 315,861 автомобили и 39,585 трактори. Презъ последните три месеца фабриките на Форд са произвели 858,972 автомобили въ продажба!

ЩАСТЛИВАТА СТРАНА.

Презъ идната 1928 година въ Америка отново ще бъдат наложени данъците. Америка получава всяка година 150 милиона долари (около 20 милиарда лева) отъ военните си дължности. Съ тези пари тя погасява държавния си дълг.

срѣда. Не трѣба съсемъ да се
изрѣзва нито единъ клонъ, а на-
противъ трѣба непременно да му
се оставятъ най-малко по две пж-
лики.

Изрѣзването продължава три го-
дини. Въ това време всички клони
необходими за образуване на ко-
лоната, се оформяватъ, заематъ
надежното мѣсто и добиватъ дос-
татъчна дължина; а това изрѣз-
ването трѣба да се прекрати.

Валутно-фондисте
ЗАЛЕЩЕВАНИЕ
„Който е поселил поне едно
дръве, не е минал и праз-
но живота си на земята.“

Кой ще откаже
Онова висше удоволствие ксено
Човекът ценява колкото се дава
на някой великоленъ писателъ;
въ който гората, лъсътъ, скалата
и постройката съчетани и допълне-
ни отъ творческата ръка на култур-
ния човекъ наистина възхитяватъ?
Кой не е въздигналъ отъ възторгъ

и не се е чувствувал външното
небе" когато се е давалъ на пей-
сакъ претсавяващъ дѣла обичне-
на съ пачуши върби, необитни то-
поли или грамажни какаци—обрас-
нала насколо съ буйна растител-
ност?

Коя културен човек състави
прахотникъ и немоисима горещина,
съ мараешки тръни, диво брън
но отъ камъ растителностъ ботато
та въ джунглата се, когато се движи
кой не чувствувая оскъда и ностъ

ране и въкъсь не чувствувая бедно-
тата на разпителность пустоша лин-
сата на флора непосредственно
край нашая градець.
Полуденете наоколо му: какви
хубави височинки има, представате
си, че всички тѣ биха били залесе-

ни измеришь съ единъ посягъ отъ 500 метра широка до края гора! Погледнете този малък търговско-земледелски градецъ въ този веченъ зеленъ посягъ; безпорно за окото ще е красиво, но най-главното за стопанството, за земледелието ще

е полезно—понеже неизбежно ще и ма редовни валежи: гората и лесът привличаат обилати и ново-позарската околност не ще е изложена на систематични суши.

Всѣки наблюдателенъ стопанинъ е конституиранъ, че когато има су-

Нови-Пазаръ и околността де-
държавинить области.

ратъ бурить, градушникъ и буйните
валежи, резултатъ на които сж
наводненията и опустошенията.
Една отъ основнитъ причини на
този фактъ е бедната растителностъ
а най главно то липсата на гори
край града Нови-Пазаръ.
Печаленъ фактъ въ нашата кора-
на действителностъ е че ние, нашия
гражданинъ отъ града и селото не
чувстваваме богатството влияни
на валежитъ и зрявостовия кли-

Матъ.
 Да си го признаем: най-безжа-
 лостно се умишляватъ нашитѣ го-
 ри почти нищо не се прави за
 рационалното заселване и разху-
 бавява се на града и селото; нѣте
 въ полското село вие не ще наме-

Рите даже и поповодни дръжета съ
изключение на джанки, но диво
баве, тръпки бурекач и купцава
Вие имате въ изобилие и на всяка
стъпка.

Безспорно имаме добър законъ
за горитъ отъ 16 VII 925 год. въ

Глава VII на колото съ изложени
ни на азателнитъ разпорѣжданиа
нарушената и тѣхнитъ наказания
копости, яване и пресѣждане на
нарушената. Закона п. едѣвижда
доста строти санкции.

чно.

Азъ мисля че грядущето поколение трябва да бъде закръмено съобщавайки им природата, да творят, да участват, а не да рунят. Животът не е тръба да се попълва и да се мери, а да се развие и да се попълва.

Първото правило следователно
което трябва да усвоимъ недиантно
да изтъкваме е: Пазя гортъ, тѣ
нсятъ благоденствие и здраве.
Второ правило което трябва да

Рационално и добре обмислено от специалисти лесовъди и прак-
тици залесяване на околните висо-
чинки и пущини.

истински однесвањето на човекот
најстара почва се изразува во зае-
сване околу некои височини, не-
средствено крај окрајнината и
града.

земъ съ суровъ климатъ градоура-
ние на рационалното си и систем-
атично зареждане се е обрпна-
ло възгоръ при величавата панорама
на съчетание приятното съ полезно

Не е сж необходимо съ красивото;
то-пожизнено съ красивото;
сва за отпочването една систем
работа въ това направление: общ
нски съвъръ, училищното настоя

лство, агрономството подпомогнати
отъ лесничейството могат още въ
предстоящата есенъ да направятъ
опитъ като залесятъ напримѣръ
500 декара пивца.

Така и само така единъ день ко-
гато грядущитъ поколения се обр-
натъ назадъ и видятъ творчеството
и живото дѣло на своитъ бащи съ
интуизмъ ще го усвоятъ и про-
дължатъ.

Полетете на великокопнатата учили-
щна градина, на кооперативнитъ ло-
за не изпитвате ли чувство на са-
моуволенство и гордость, че успѣхъ-
те съ копаръ трудъ да преобрѣне-
те въ източници на блага тръгнѣва
та околностъ на реката и пустото
поле.

Кооперативниѣ лозя ше отъ-
вѣте отъ градушки и порои корото
закесите околността на Нови-
Пазаръ.

МАНЧЕКЪ

(Изъ записната книжка на единъ
песимистъ.)

стигъ на нашия градецъ. Посетихме
училищната градина. Помислихъ да у-
дивя приятеля си съ нашия "Едемъ".
Но....

Внушително на уч.настojателство въ този предпaсeнъ рай да устройва ивaдa? До тoя мoмeнтъ, нaукaтa кo-кo сe нaричa "Архoнoмa" e устa-нoвля пeтъ пpaвилa, имaщи вeчe силa и пpaвo нa зaкoнъ. И eтo въ тaкa нaукa имa oпpeдeлeнa дoктринa

Въ противен случай държавата под
наколко пжти да се разработа.
менно трбва всяка година и то
щото поощр заоста съ дървета, непре

Болюно и обидно.
то настоятельство?

• ПЕРВОНАЧАЛЬНЫЕ

НО ЕДИН ОБЩЕ-СТВЕНЪ ВЪПРОСЪ

Въ качеството си коопера-

торъ на Лозаро-овощарската коо-

перация "Съгласие"-Нови Пазар,

въ брой 5 на уважаемый в-къ "Де-

ли-ормански курьеръ" задалохъ на

Г-на Председателя на сжщата коо-

перация въпросъ, за начина по кой-

то е отстъпено, дадено или прода-

дено сѣното отъ кооперацията безъ

различно дади на Минто и Слави-и-

ли пкъ Кито Стоичковъ отъ с.ла-

мукчи, които азъ мене съ брати Сто-

ичкови още по-вече че съ и въ

едно ломакинство. И по поводъ на

това срещамъ въ брой 7 на с.-

ция вестникъ два блудкави отповс-

ра, които нищо съществено не

сдържатъ, освенъ една отпосел-

на характеристика за авторитетъ

По отношение първи отто-

воръ на кооперация "Съгласие" ще

констатирамъ предварително, че не

ангажирамъ честта на почетните

наши сѣраждани отъ управителни-

и сѣвътъ, тъй като отговора нито

носи тѣхния подписъ, нито даже

термина на ниститута: "отъ Управител-

телини сѣвътъ".

А тъй сложения подписъ мо-

же да произхожда отъ разни дѣлж-

ностни лица: надзиратели, специа-

лист, магазинери и даже дѣлж-

ри и подпретори, които нужднѣ

на кооперацията налагатъ да сж-

шестува. Ето защо азъ считамъ

че отъ ора не ангажира управител-

телини сѣвътъ. А колкото въпроса

се касае до единъ печатенъ отпо-

воръ, послѣдния (отговора) трѣба

да бѣде по-изчерпателенъ, ясенъ, по-

ложителенъ и скрепенъ съ подписа

на отговорните фактори, въ случаи

на управителния сѣвътъ.

Въ отговора се казва: сѣто-

водители бѣше натоваренъ да про-

даде трѣвата по доброволно сѣла-

сие, като му се определи най-ниска

цена 100 лева. Въ случаи сѣдѣва

да се каже датата и № на прото-

кола на управ. сѣвътъ, съ който се

възлага на счетоводителя таа рабо-

та. По натакъ се казва: въ деня

на продажбата се явиха единъ кой

и единъ кой,—сѣдѣва да се каже, кой

дата бѣше тя и кой я определи,

какъ се обяви таа дата, № на о-

бвялението и какъ се научиха за

тоя денъ само двамата брати Сто-

ичкови и Сава Антоновъ и т.има-

мата отъ с. Ламукчи, а никой—отъ

Нови-Пазаръ.

По-нататкъ се казва: "фор-

маленъ, трѣръ не се произведе" а

друкъде се казва че: "най-високата

цена даде Слави Стоичковъ", а

шомъ има най-висока цена, има и

срѣзание и сѣдѣва да има обя-

ление широко разгласено за таа

цель.

Понеже се казва още, че "е

удобрена таа цена отъ управител.

сѣвътъ",—сѣдѣва да се пита да-

тата и №-ра на тоя удобрителенъ

протоколъ.

По отношение послѣдния на-

сажъ отъ отговора, относително

цената и размѣра на вадата или

ливадата азъ предлагамъ анкета на

мои разпоски, които да установи

на самото мѣсто данн 4-1-40 дека-

ра е въпросната площъ, а самото

сѣно и сѣга се намира въ брати

Стоичкови отъ село Ламукчи и Ди-

мо Велковъ отъ сжщото село, поде

и въ това число Димо Велковъ.

Въ заключение азъ ще кажа

само: моля управителния и контро-

ния сѣвътъ да изпълятъ и управ-

нать властта си съгласно уста а

бука Б.

По чл.чл.42, 43 44 буква Ж и чл.47

бука Б.

По отношение сѣвътъ прило-

женieto на чл. чл.49, 50 и 52 бук-

ви Б и Г.

Кооператоръ: Евр.Орманоу

По отношение на отговора на

Г-ръ Р. Велковъ, ще забѣлжа, че

той си противоречи съ отговора на

кооперацията като казва: Не е въпр-

но че въпросното сѣно е дадено на

Бр. Стоичкови по доброволно сѣ-

гласие а е дадено на Слави Сто-

ичковъ при налагане. Значи, и въ

има налагане, сѣдѣва да има

формалности, а тѣ именно формал-

ности нитамъ азъ съществува. И?

Колкото за вашитъ въпроси съ

Бр. Стоичкови се знае положително,

че тѣ сж най-интимни и приятелски

въ смисълъ, че тѣ ви сж усмивали

взаимнообразно съ десетки хиляди

лева, тоа казва и Орманъ. Каде-

ивановъ отъ село Мухомаръ

бившъ лозаръ въ кооперацията,

който е носилъ отъ тѣхъ до васъ и

обратю сумитъ.

Колкото се отнася до количест-

вото и цѣната на това сѣно и да-

ли би се получило 2—3—5 и т. н.

пжти по 1700 л. нека една анкета

установи това, а тази анкета може

да установи и отъ основаването на

кооперацията, кой и какъ сж коопе-

ни тѣи мѣста и срѣщу какви суми.

Що се отнася до друкътъ ви дреб-

нави закачки, колкото и да желая

да ги мина мълкомъ не ще мога.

Ето защо азъ давамъ възможностъ

да не ви смущава личността и ми

видите подписа и въ тѣхъвъ случаи

върно е, че азъ не мога да претен-

дирамъ като васъ за кооперативна

добрестъ. Вашитъ гений въ таа

область е познатъ въ цѣла Ново-

Пазарска околия, както въ лозар-

ска кооперация, сжщо и въ нейна-

та посестрима покойна окоя. коо-

перация "България" тоже кждето

бѣхте председателъ на управ.сѣвъ-

тъ. Вие сте достатъчно познатъ и

въ акционернитъ сѣружениа, случаи

въ Акцион. Д-во "Съединение"

кждето благодарение, че се намѣ-

риха глупави хора та спасиха по-

не него отъ вашия гений. И най

после вие сте всички и на всѣкъ-

де въ Нови-Пазаръ—"Татко Пста-

лоци".

Най после азъ приемамъ за себе

си подражението на сжнчогледа,

да се ориентирамъ отъ сжнчето и

сѣлнината и да се стрѣмъ къмъ

максимумъ обществени блага, от-

колкото чрезъ мрака и тъмнината

къмъ мистерии и злоба.

Кооперат. на Лазар.

Овощарска Кооперация

Гевралий Юрдановъ.

Лазаръ пражитъ за гевралий

на общини гевралий.

(Резолуц. (предложението отъ брой 7)

Посадката ще бѣде надеждна,

успешна и доходна ако посадитъ

между високостволитъ дървета на

лѣтн 12 или 14 метра по едно

абсолютно, крушево дървечета съ

низки стрѣла или пкъ по една

визия или сила. Тотава хранител-

нитъ вещества на почвата ще бж-

дать по-добро (рационално) изпол-

званъ, пкъ и дървечета ще иматъ

защита отъ вредното влияние на

ветрове и буритъ, а земята ще

бѣде предпазена отъ засѣване.

4) Винаги предпочитай дървета,

които иматъ високи стрѣла. Само

на много силно наклонени мѣста

сѣи дървета които не ставатъ

високи и ги сѣи на сжщото растоя-

ние по по тѣсно: абрчки, круши,

вишни и черешни на 6—8 метра, а

сливи на 4—5 метра.

Никогат не сѣи младо дърво не

мѣста отъ дърво е изкопано старъ

дърво. Ако това никакъ не може да

се избегне, то изкопай има 1.5—2

метра широка и 60—70 см. дълбока

и я напълни ако не цѣлата то поне

до половината съ хубава плодород

на земя.

5) При посаждането изривай не

ябълкитъ и крушитъ само излпни

тъ части на клонитъ и то толкове

ш, то размѣра на оставенихъ клони

да отговарятъ на развитието не

кореништъ. Короната на дървото въ

никой случаи да не почва по ниско

отъ 40 см. отъ земята.

Ябълкитъ, сливитъ, крушитъ и др

костилови може и то ако е нужданъ

да се оставятъ съ малко по високи

ХРОНИКА

ВАРН. ТЪРГОВСКО ИНДУСТРИАЛНА КАМАРА е решила да изпрати въ странство единъ младежъ за специализиране по мебелното столарство. Желаящите да участвуватъ въ конкурса за целта ще трѣбва най-късно до 20 того да подадатъ заявление съ следнитѣ документи:

1. Училищно свидетелство за специално средно образование, или най-малко петокласно образование
2. Удостоверение за 2 годишна практика за първитѣ и 5 годишна — за вторитѣ.

3. Свидетелство за мѣстожителство и поданство.

4. Кръщелно свидетелство.

5. Медицинско свидетелство.

Заинтересуванитѣ могатъ да получатъ по-големи подробности отъ мѣстния занаятчийски комитетъ въ града ни.

ПО ВЪПРОСА ЗА АРХЕОЛОГИЧЕСКО ДРУЖЕСТВО въ града ни в. „Н.Пазарска Трибуна“ ни отправя къмъ мѣстния клонъ на комитета „Български старини“, предполагайки вѣроятно, че ние не знаемъ за съществуването на този комитетъ.

Дължимъ да заявимъ, че нашата бележка не се отнася до въпросния комитетъ. Нашия обектъ е младежътъ, който желаемъ да видимъ въ едно археол. д-во и други подобни ученолюбиви дружества, за да бъде полезна за себе си и за града.

БОЕНЪ ПРАЗДНИКЪ

На 6 т. м. въ Шуменъ ще се празнува бойния празникъ на бившата IV преславска дивизия. Правятъ се голѣми приготовления за блѣскавото отпразднуване. Н. В. Царьтъ е покачелъ съ специална делегация отъ офицери да присъствува на тържеството.

ЛОШО ВПЕЧАТЛЕНИЕ НАПРАВИ държанието на лекарката въ града ни Д-ръ Чиркова при завчерашния нещастенъ случай съ майката на г. пом-мета, която бе мушната и повалена на земята отъ едно немирно теле, а лекарката мина край самата повалена жена и отмина, като че ли нищо не е виждала.

КАМЪКА за който бѣхмъ съобщили въ единъ отъ миналитѣ броеве е прибранъ въ народния музей за проучване.

ИЗВЕСТНЕ ИВАНЪ ВАСУЛЕВЪ Адвокатъ---Нови-Пазаръ

ИЗВЕСТЯВА НА ПРИЯТЕЛИ ПОЗНАТИ И ИНТЕРЕСУЮЩИ СЕ, ЧЕ ЗАПОЧВА САМОСТОЯТЕЛНО ДА УПРАЖНЯВА ПРОФЕСИЯТА СИ; ПИСАЛИЩЕ — СРЕЩУ ОКОЛИНСКОТО УПРАВЛЕНИЕ, ЗДАНИЕТО НА РУСАКИ БЕГОВЪ

колари, железари и бѣчвари! ВЪ МАГАЗИНА НА АЛЕКСАНДЪРЪ ГОНЕВЪ & СИНЪ гр.Нови-Пазаръ

Винаги ще намерите първокачественни осенови, джбови и букови бодии, най-разнообразна железария и разни бои и бѣзири,

ВЪ ИАЙ-СКОРО ВЪЗМЪ

магазинъ ще разполага съ ОСЕНОВИ ГЛАВИНИ ТАЛПИ И ТРУПОВЕ, а така също и първокачественъ БѢЧВАРСКИ МАТЕРИАЛЪ. Цени иай-износни! По-сегете и ще се увѣрите

ПЕЧАТНИЦА

„Хр. Ботйов“ Нови-Пазаръ

НА РАДЕВ, ВЪЛЧЕВ, & ИЛИМОВ П.Пазаръ печата въ всякви бланки, плика, блѣжки, фактури, некролози свадбани билети и др. Приема да печати брошури и вѣстници.

Машинно Техническо Бюро „МЕЛНИЧНА ИНДУСТРИЯ“. Монтажи и доставки на нови мелници, цигларници,маслобоини и електрически инсталации.

Модерна работилница за еврини, бурати и планзиртери. Условия износни. Върху куратно изпълнение. Всѣкакви ремонти на нафтови дизелови и газожени мотори.

ВЕЛЧО В. КОЛАРОВЪ машиненъ техникъ - механикъ, гр.Шуменъ,

Кантора въ зданието на Илия Пеневъ до входа на градската градина.

Г. Г. СЕК-Бирници, Учители и Бакали!

Книжарницата РАДЕВ & ВЪЛЧЕВ в Нови Пазар разполага съ всички общински и училищни формуляри и книжа, всѣкаква хартия, тетрадки и всякакви книжарски стоки.

Всичко на конкурентни дѣли.

Книжарница Радевъ & Вълчевъ
НОВИ-ПАЗАРЪ

Четете

„Дели-ормански Куриер“